

Szigeti Lajos

Vízjelek nyári égen

Versek

© Szigeti Lajos, 1996

Széphalom Könyvműhely

TARTALOM

A virágóra ollója

Böjtelő hava
Magyarság
Radnóti
Van Gogh
A művészet mint áru?
Életvonal
Szent György hava
Vasúton
Pünkösdi hava
Strandfürdő
Széptevés
Természetjárók
Altató nélkül
Kisasszony hava
Öregdiák-találkozón
Műélvezők
Hívójel
Angyalka hozza?
Hitvita
A világ fölépítése
Szent András hava
Állat(i)versek
 Lajhár
 A veréb
 Férgek
Rendezés alatt
Alkalmi zenészek
Falfirka
Alapművelet
Részeg ábécé
Felhőalakzatok

Bogáncs bóköl

A Sió mentén
Tavaszcím
Rögtönzött zápor
Zivatar
H₂O
Változó égbolt
A hold fényváltozásai
Álomittasan
Vegyesbolt
Bogáncs bóköl
Virágének
Présháznál
Ki otthontalan, hontalan
Egy kis hazai

Napfogyatkozás

Gondolkodó
Napfogyatkozás
Haláltusa
János öcsém temetése
Anyám halálos ágyánál
Nekropolisz
Régi képek hátlapjára
Látélet
Évek múltán

A virágóra ollója

Böjtelő hava

Amerre népek vándoroltak,
országút, hadiút
most kánya ríkató dülő
- kifordult gyökér a kolonca,
hengermalom zúgású facsoportban
porhó örlemény kavargó.

Már fagy-pecsét töretik,
a csontok alatt szén, vasérc,
csőr-csákány csipog - föl pattan a héj,
a lárva-koporsót fakopács szögezi,
pocsolyából is fölkel a nap.

Fehéren-feketén
a táj ceruzarajz, grafit
ágak satíroznak, tövis-
bokron hússzín maradék,
egy szárny szitalenyomata, levél
pókfonálon a cégér,
szemléltető csontváz
ágakra szövetet próbál
az ódivatú tavasz.

S mohón, mint a kábítószer-élvezők,
szívjuk a mákonyt - a friss levegőt.

Magyarság

Lélekölő szétszórattatásban
siratóénekekkel, balladával
pusztába kiált e nép -
a szabadságharcait elbukó
Himnuszgyászinduló,
hazája ezeréves töredék.

Radnóti

Sérülten háborús repesztől,
Krisztus száll le a keresztről
- magát sem tudta megváltani.

Fölsír szögesdrót-jászolban
az ember fia,
ösztöne súgja, hogy halál fia,
szerelme rejtett 'csillagrendszerét'
vizsgálja, hasonlattel él, amíg él,
puskatus a toll,
fegyver a szó -

‘Járkálj csak, halálraítélt!’

Eltiporta az ‘erőltetett menet’,
még fölkel a tarkón lött remény,
egy ország hullott sárba vele!

Mennyi vers bukik tömegsírba.
De az ő viharkabát kötésű versesfüzetét
exhumálta az ég - vetíti nagyítva.
Csak emberszabású élete töredék.

Költeményes bibliát
ki emel pogányok arca elé? -
Ki maga sosem ölt,
inge örökké vérpecsétet.
Művében rend, remény, ‘könnyüléptű béke’.

Van Gogh

Az ég színe
élet vize,
hullámzó búzatenger,
s a napraforgók sárgája,
mezők eleven vászna,
üdvözült lelkek ciprusa,
megváltó Krisztusa,
a vér és olaj
hétszín világa sem kellett -

de energiája: a Nap,
az ősrobbanástól szaggatott erővonalak,
s egy modern művészi eszme
megszállottja csak festett, festett.

A művészet mint áru?

Rendel a Bosch-hasú,
Rubensi rózsaszín húsú
tisztas házaspár -

Shakespeare vér-drámát ajánl,
Michelangelo márványkővel töri magát,
lélek templomában
orgonál Bach.

Beethoven mogorva, süket.
Van Gogh, Csontváry vibráló örület.
S kiknek idegein játszik a XX. század,
- 'a költők mind soványak'.

Életvonal

Borostyán foglalatában
ősméh DNS karátja -
tudósok ujjain kincses
pecsétgyűrűn koronás címer
- titokzatos varázsa.

Középső szem a láncban:
sok millió éves
föltámasztható fehérje -
rezdül fénytörő szárnya,
még megszúr fullánkja.

Szent György hava

A jégkristály szívű
elvérzik cseppenként.
Hamis gyöngy, féldrágakő
betört kirakatban ragyog -
repedés éllel miattuk párbajoz.

Szélfuvallatnak fölszállópályák
a síkos háztetők,
égbolt ejtőernyője
szálló maggal ér földet.

Légáram hajtotta selyemfátyol a kócsag,
bükkös ajtaján küllőmadár kopogtat,
harmatért villan a sárgarigó csőre.
Egy akasztófa forma
akácot bújtatna lombja
- ahány gyűrűje, annyi élete,
követő árnya melléje térdepel.

Gémberedett ágakban, tagjainkban
életnedv zsibbad,
erős, mint csont forradása,
görcs a fában.

Vasúton

150 éves a magyar vasút

A párhuzamos sínszálak
célállomása a végtelen -

Fülke-térben utazunk
(mellékvágányon a múlt)
szabad pályát kap
űrben az álom -

Botló talpfákon, kavicságyon
pályamunkás apám
csákányoz csillagot,
a síposzlopnál gőzmozdony zihál,
szikrányi szemvillanás - az utasok,
s a légáramtól zendülő táviróhuzalok
már a kanyarban keringőznek -
a hasznos teher nem fáj a földnek.

Egy országrész vasidegei,
égtájak forgalmas csomópontja
a rendező pályaudvar
- térképet hitelesít.

*

Emberi történetem a vasút:
a szakítópróba munka
- egyenes gerinc -
ösztön után tapasztalat,
szerszámok meghosszabbítanak,
hegy- és vízrajz meggyötört,
égő tenyerem;

forróság karikázik szemem előtt -
vasolvasztó nyárból kilobbanó izzás
az ívben sikongó sín pár.
Majd váltót állít az ég -
jégcsapokkal a tél aláver,
megfagy az izzadságcsepp.

És menetrend szerint
átdübörög a föld.

Pünkösdi hava

Hófúvás-piramisban áttelel
a csíráképes mag,
lángnyelv a sziklevél.
A föld sarkában primer színt kever
gólyahír, szegfű, szárnyméreg.

Bolond szél tépdés levelet:
szeret, vagy nem szeret?

Rezdül madárvárta lomb,
gyűrődik virágmintás szoknya,
lágyszemek, kezes idomok
öleléséből a szemérem kicsiklándozna,
szép lábak ollójába fog,
hatalmában tart a vágy.

Eső paskolta termőtájakon
bibét dajkál a hímnős virág.

Strandfürdő

Pirul anyaszült meztelen
- Napisten öleli kedvesem.

Belső tüzén fehér teste
már testem-lelkem megégette.

Laza szellőbe font haját
sok kéjsóvár ujj lebontaná.

Telt pocak nagydobján pereg
a bütykös férfiujj - ideges.

Bájjra rakódott hájrét -
falánk nejét nyögi a mérleg.

Szárnycsőrű kendőzi,
tüskés öle is napfürdőzik.

Elkent rúzsfoltt a zárt ajak,
mosdótálnyi izzadság szakad.

Testsúlyából annyit veszít,
amennyit a vízből kiszorít.

Csóva csobban sisteregve
- fejest ugrik a sihederje.

Hullámlovasként bukdácsol
sakktáblával néhány megszállott.

Gyeptégla szorosan ágyak -
háttal fordítunk a világnak.

Széptevés

Gyönyörű nő szemébe
vers-tükröket villantok -

Karkötője, nyakéke
- kiforrázott csontjaim.
Bőrömből szíjat hasít,
hogyan dísz hordjon, sallangot.

Még ártatlanul kérdez:
Másnak is tetszenék-e?

Természetjárók

Útitársam egy virágporra allergiás,
csalánkiütéses városi lány.
Kóc hajából az álmod
ki sem fészülte még,
rám villantja sok dioptriás
csontkeretes szemüvegét -
„Boglárka vagyok” - rebegi a mimóza,
s visszabújik egy Növényhatározóba,
könyvjelzője préselt virág.

„Gyökér-, termés-, kéregdrog
vértisztító és feldob” - csacsogja.

„A líra nyitvatermő,
zárvatermő a próza”
- hoznám zavarba én.

Nem éppen jókor
kerül szóba az Ókor.
Meglopva égi örömek tüzet,
kaszáló torzsain
nyújtózunk, mint két fakír.

Altató nélkül

Csipkefüggönyön csillag
- hálóját szövi az éj.
Szellem világát oltogatja
sok félrecsúszó hálósapka,
meg nem szolgált babér.

Az asszonyi állat elveri álmom -
Pegazusból nem lesz igásló!

Kisasszony hava

Kőedényből a hó kiforrt,
mint bőségszaru önti most
a záporvirágot, aranyesőt.

Gyökér és lomb kettős korona,
vérrokon a kéz s a rózsatő.
Napelemes tátikák nyílnak,
nagyfeszültségű vezetékekben mintha
tücskök ciripelnének -
elektromágneses közegben
szikrányi élet.

A fény rugós mérlegén
fűzfakosár harmonikáz,
zöltség és gyümölcs,
hasbeszélő befőttesüveg
celofán ég alatt piheg.
Elgurult rajzszög csótányok
padkája az éléskamraküszöb.

Sárgás fű, árvalányhaj
nyarunk napsugara.

S óráikat visszaállítják
a kezes katicabogarak.

Öregdiák-találkozón

Öröklét derűjével az óváros
Fogadalmi templom hajója
kettős tornyával a Tiszára billen,
háztömbnyi árnyakat bocsát a vízre
a megáradt alkonyi fény.

Hol a csigalépcső mennybe visz,
szobrok, szentképek
repedező merevsége
térdeltet imához,
árkádok boltívei,
kőnehéz szívű nagy szellemeink
Nemzeti Pantheonja,
a történelmi megyék címerkoszorúi.

Létünk félmúlt,
sötétkamrában előhívott
élmény a fényérzékeny papíron -
Toronyóra ormótlan percmutatója
pöccinti tovább az időt -

A fűvészkert felől
délshaki növények illata száll,
tővisbokrok sűrűfűsűjével
bontja haját a szél,
színt vált boszorkánysziget televény,
iszapban megfeneklett liliom.

Itt kísért iskolás álom:
becsöngetnek, szólítanak
holtukban is szigorú tanárok.
Benyitok szertárba, laborba -
Ora et labora!

Napsugár metszi a tanulószoba ablakát,
íróasztalra számárvezetőt
vetít a redőny -
eseményekhez rendelni éveket,
zsenge verssoraimmal fűzve
megsárgult számtanfűzet zizzen:
„Nem a levél hagyta el a fát
- fatörzs a levelet”.

Műélvezők

Isten a művészetben nyilvánul meg
- jelen van
színe, formája, hangja,
habár egész valója láthatatlan,
kompozícióban ő a szervező erő,
tetten ért szépség, eszmei mondanivaló

- lelkesedik a tárlatvezető
(maga is mozgó esztétika)
aurája szinte tapintható.

Az alkotó nyugodjék békében,
már biztos örökléte,
szenvédeése nem volt hiábavaló.

Egy modern fémszobor körül
növekvő térerősség,
mint amikor kifekszünk
a napra, holdudvarra,
végtagjainkat négy égtájnak adva,
valami földöntúli sugárzás
pazarolja ránk energiáját -
aranybetűs felirat fénylik:

„Ars longa, vita brevis.”

Hívójel

Védőpajzsuk sastoll és pálmaág -
a bennszülöttek harci díszben
körültáncolják a leereszkedő gépmadarat
- félistenként száll alá
a napellenző-maskarás néprajzkutató,
s fordul vissza, ha tiszta a légifolyosó.

Ósi népek szalmából, nádból
repülőmodelleket készítenek,
örök figyelik az eget -
szárnyaszegett mozdulatlan
várják, hogy esőkabátba csavartan,
rakétarobajjal, fényözönben
leereszkedik a hatalmas,
hoz megváltást, ismeretlen veszélyt,
gyökér, gumó, majomkenyér
bővében van, idegen félretolja
(mást gyűjtöget, van egyébre gondja)
kíváncsi, mohó és kevély.

De mintha ő is félne, lopva
magasba kémlel, - 'a jövő emlékei'
rejtvény megfejtésért kiált
(Istent keres a civilizált?!)
vár földön kívüli hódítókra.

Angyalka hozza?

Testhez álló, formatervezett,
nagy horderejű tűzfegyverek
mintái őrzik a karácsonyfát,
más ajándékait túlragyogják
- tanuljon, tudjon a gyerek.

Hitvita

Ha van e világnak széle,
van kezdete, vége,
van Isten, ahány vallás,
szentélye annyiféle.

A világ fölépítése

A mindenséget mutatni föl
elég a molekulányi Föld -

Atommag isteni
erőterében itt kering
mezonmezőben fényesen
az elektron parányi
tömegével az értelem.

Szent András hava

Mérsékelt égöv alatt
évszakot vált a park.
A Jeges-tenger felől
több csomóval betör
a szél, fény-árnyék söpredék.

Járdánk mozaiklap: öntapadó levél,
s botlunk fagyos rögbe - földgolyóba.
Egy kitaposott kérgű félcipő
- útszálon bomló tetem,
a fészkeről levert
telefonkészülék még csipogna.
Fákban a tűz szénsötét indulat,
s mint akibe a villám belébújt,
gyilkot emel a magányos cédrus.

Allegro barbaro
nagyvárosi zajok -
légkalapácsok, lármás
fémalkatrészek szagatják a dobhártyát,
eltévedünk a jelzőtáblák erdejében,
magaslatok havasi kürtje hallik -
huzatos földalattik
- modern kori barlangjáratok
falain absztrakt festmények.

És lett mesterséges világosság:
csak fölfelé terjeszkedhet az ország,
csipkés határok,
nagyívű hidak zárójelbe teszik
folyóink befagyott vizeit,

s a sirályok sikongva
fészkelnek jégtorlaszokra.

Szállingózó hófüggöny mögött
füst kéménye inog,
torlódó háztetőkön
tv-antenna képíráselek,
hegyek hóláncán megindult egek.

Állat(i)versek

Lajhár

Sok idegbeteg rá hivatkozik
Lógós, nincs tartása, tunya,
mint akasztón a ruha,
disznóság a füstölőn,
csöpögve ejtőző túró.

Vagy csak ég felé húzó,
kimért, lelassult úrutas,
ki súlytalan térbe lépett,
így idejében fékez?

Fogást keres, ha fogy is,
lustaságra hagyatkozik,
mert neki
vannak elvei.

A veréb

Nem címerállat büszke a veréb,
potyadék szarba veri a fejét,
de válogat, s kívárja idejét.

Férgek

Lapos, hengeres, gyűrűs,
villás, kerekesféreg -
örvénylik galand, métely
- fonál, húr, buzogány,
kevéssörtéjű, nadály,
simafejű, hólyag,
istenverte horgas
vérszívó, élősdikerge.

Földet is megforgat
bomlás, televény, trágya
kukaca, gilisztája.
Növény, állat és ember
vakon rátaposna,
szaggatva, kettészelve
még nyüzsög - undok pondró.
S hiába zár koporsó.

Rendezés alatt

Szemgolyóálló kirakatüveg -
lótéren pucér próbababák
(visszanéz a szemüreg)
műmosoly a divat,
műmárvány Aphrodité
torzó szobroz,
reklámpapírba csomagolva
a tűzveszélyes gipszmadonna
megőrjíti a poroltót,
s amint belibben a kirakatredező,
sorjázó vállfák
járják a kánkánt
hálátlan közönség előtt.

Alkalmi zenészek

Kesergő, vigadó,
kísér hangosítható
gitár, harmonikaszó,
duda, dob, nyenyere,
csápolók tenyere,
fafűvós, a rezes,
nyelvsíp és ajaksíp,
csak a bögő haragszik,
járja inaszakadt is.

Bár a szöveg együgyű,
cifrázza a hegedű,
szaggatja citeraszó -
táncol cifraszűr, bő szoknya,
leégeti diszkó pokla
- ma minden lány eladó!

Falfirka

„Om mani padme huni”
- rejtvény tibeti betűjeggyel?

Repedések titkosírása,
rovátkolt runák, hieroglifák,
s a rombusz, obszcén ábrák mellett
nyíllal átlőtt szív -
‘Csöcsikém, szeretlek!’
Itt jártam,
‘Jocó, 1990...’
vagy: ‘Minden hatalmat! -
Hüje, aki olvassa.’

Ékírásos fatörzsön,
meg WC oldalán
némelyik a keservét kitölti,
mielőtt kitörli.

Alapművelet

Őskáosz,
csírasejt
különbsége: élet.

Éghető
és gyújtó
különbsége: tűz.

Porhüvely
és lélek
különbsége: fény.

Terméskő
s műremek
különbsége: szép.

Részeg ábécé

Itt **a** boroshordó, **Ó**,
hozzá lopótök **p**,
e fonott korsó **k**,
mellé dugó **í**,
egy kalapos **Q**rva **Ő**.
Igyál mindörökké,
nyakaid, ne is kortyold
tölcsér **n**agy torkú **V**,
mely varázslattal **W**
és gyűszűnyi **ü**,
üvegpohár **u**,
s te, bögreszájú,
koccintó **y**,
hogyan **x**-lábú
asztal alá bukj.

Felhőalakzatok

() - () - ()

 , , , , , , , , , , , , , , , ,
 , , , , , , , , , , , , , , , ,
 " " " " " " " " " " " " " " " "
 ! ! ! ! ! ! ! ! ! !
 ? ? ? ? ? ? ? ?
 - - - - - - - - - -
 = = = = = = = = = =
 / / / / / / / / / / / / / / / /

 E S Ő
 S Ó S
 Ő S E
 z z z
 zápor zápor zápor
 zápor zápor zápor
 zápor zápor zápor
 zápor zápor zápor
 por por por
 r r r

Bogáncs bókól

A Sió mentén

Sió vize sí-
rí, - törjék malomkerékbe,
inkább tél verje vasba,
mint búzló hal pipálja
Ó-Sió, nádas holtágak
ívóhelyei, hínár,
árterek zöldje híján.

Öklendező befolyók
hordalék mérges medre,
levél szeméttelapja, falura
Balatontól a Duna
folyásáig nyarat leúszató
vadvíz villantó Sió.

Mosók zivaja visszhangzik
a harcsázó s a híd közt.
A sás mit suttogott? -
verte a sulykoló,
bokor szoknyát borított,
halk sikoly fogott siklót.

Buborék-gyöngyöt fűz
horgászbót, háló szála.
Sió: partszaggató
hajók, kötélverő csónakok
zsilipéit csatornája
csillan jegenyenyárra.

Tavasváró

Télvíz árad - jégcsapra vert,
hóba hűtött napsugár,
porlasztott eső szítál,
fagyásra gyógyír gyanta, nedv.

Borpincékben korgó hordó,
jégtörő Mátyás jelez:
zsákban hoznak meleget,
zöld ággal jön Gyümölcsoltó.

Virágvasárnap megáldlak,
április bolondja, én,
májusfát tűző legény,
öröm pünkösdi királya.

Rögtönzött zápor

A mozgás egyenes vonalú,
az utazósebesség egyenletes
 $s = c \cdot t$ képletét
radirozza kipörgő gumikerék
de a műszerek nyugalma emberfölötti,
villámlanak az ég ablaktörlői,
reflektorfény vetít
elsuhanó tájképeket -

Füstölgő bokrok,
hétrét hajló fák
vízi utunkat sűrűn szegélyezik,
kifordult óriási ernyő
a lombos erdő.

Gyors tüzet nyit ránk
a mennydörgés tornya,
körben veri föl sátrait
esőcsepp, vízhatlan ponyva,
kibocsátja tapogató csápjait
egy ólmos felhő,
jégeső-korbács suhog.

Mikor a túlsordult Tejút
földünkön tócsákban áll,
a megtelt bárkából mind kiszáll,
szivárvány - Ararát ragyog,
s párállunk, mint az állatok.

Zivatar

Hangyaboly-futószalagon
szétszerelt bogártetem -
verőfényben idegen gyászmenet.

Földközelben fölhevült szárnyak
- féregvadász fecskék cikáznak,
fűben kiscsikó szél hempereg.
Mohás oldalon zsibongva
tipródik seregnyi gomba.

Kígyószisz körül tánc -
virágkehelyben darázs hintáz,
a kútágas lepkeszédítő libikóka
- míg eleven, mind így repes.

Az alacsony légnyomástól tompa
érzések horkolnak,
nyáj göndörül száraz réteken,
elgyomosodott földünk
mérges párát lehel.
Gyógyító cseppekért könyörgünk:
jöjj ismétlő eső,
bőrig vetköztető.

Már csak a tükrök állják
a ragyogást - visszaverik.
Céltalan mennykövek közeli
becsapódásai, torkolattüzei -
villám tekereg az ágon,
magasabb fordulatszám
a szélörvény tövestől kiszakad.

Eperfák levelét hars zápor csipkedi,
forrásponton minden pocsolya,
már jégeső uszonya
söpri a kavicsokat,
tördel zsindely-pikkelyes házat,
több emeletes fákat -
hirtelen nagy vihar
perel kárvallottaival.

És tenger, ég
helyet cserél -
örök körforgás, ár-apály.
Fél testünk lenn a földben,
ábrázatunk sár-ragyás,
hajunk, mint kimosott gyökér,
ég és föld között szivárvány-kötés.

H₂O

Édesvíz, vagy sós
tenger - sok könny ered,
arcom szabályzott meder,
hullámtörő homlok -
még visszamosolygok.

Sejtet duzzasztó
élet vize, forrás
csobog a vércsatornán -
átmossák szívemet
hullámvölgyek, -hegyek.

Nap-aranymosó
aqua, water, vesi -
hajó, hal, háló szeli,
mélyvízi gyümölcse
olcsó, s drága gyöngye.

Eső, jég, a hó
álmában is beszél,
míg hét tengerig elér,
párát, felhőt lehel,
fő életető elem.

Ér, patak, folyó
ver szikla-habokat,
majd ár-apály óceán
fürösz, mint holdvilág,
hullámsír befogad.

Változó égbolt

Csillag-kristályszerkezetű
hópehely kaleidoszkóp
virágcsokor légyökerű
csavart sugár-oszlop

hópehely kaleidoszkóp
virágcsokor légyökerű
csavart sugár-oszlop
csillag-kristályszerkezetű

virágcsokor légyökerű
csavart sugár-oszlop
csillag-kristályszerkezetű
hópehely kaleidoszkóp

hópehely kaleidoszkóp
csillag-kristályszerkezetű
csavart sugár-oszlop
virágcsokor légyökerű

A hold fényváltozásai

Első negyed: - Jégbordás égen léket üt,
fényugáron függ életünk -
nyaktiló vérfoltosan
fölkel, s nyugszik pontosan.

Holdtölte: - Ott fönn Szent Dávid hegedül,
egy tányérantennán megül,
mint holdkóros úrhajós,
imbolyog holdudvaron.

Utolsó negyed: - Mennysorság kulcsa, vert arany,
poklok kapuin nem matat,
nyit földkörüli pályát,
rengeti árapályát.

Újhold: - Ültess fát, termőre fordul.
Visszfény sarlója kicsorbul -
fehér botjával vakon
körbe tapogat a Hold.

Álomittasan

A csönd éteri, tiszta
- violinkulcs a nyitja.

Pezsgő felszínre fölött
fény-trillák: igazgyöngyök.

Csak félig nyílt világok
törlik szemből az álmot.

A vert csipkefüggönyön
szűrődő sugárözön.

Szórt fények üvegporát
görgeti könnyem tovább.

Mint vércsatornás vasra
alvad kiserkent gyanta.

Friss, fagyálló nedveit
alélt ág csepegteti -

Éjjel mindig meghalok,
s költögetnek nappalok.

Vegyesbolt

Ugrottam, mint aprópénz,
perdülve a boltba
(magam is vásárfia volnék)
fontoskodva álltam sorba
kenyérért, filléres fűszerért,
keserű, édes ízekért,
mindegy erős, vagy savanyú,
ha számban a cukorka.

Mint keleti kereskedő,
kit a vásár fölizgatott,
vettem aromát, illatot,
csábított szín és forma,
bűvölt a szatócs,
játszott a mérleg
(szűkösen futotta pénzem)
déligyümölcs, kávé, párlat
még most is csiklandozza
ínyemet, orrcimpámat.

Bogáncs bóköl

Szemem világát
szépséged elveszi -
színekép-legyezővel
Napját nem rejtheti.

Lélek tisztásán
vélt nehezék billen -
fény sugar-bokréta:
szitakötő, pille.

A szív kamráját
bánat fosztogatja -
testem tüskevárát
belülről nyithatja.

Virágének

Tiltott fa ágáról
kíváncsú gyümölcs
hull emberpár ölétébe.

Eget verő zápor
közös fedél alá
terel - villám nem érhet.

Szerelem hajléka
a kontyos nádkunyhó,
vakablakos albérlet.

Éhbér a csók, néha
megejt az árvaság.
Várlak sóval, kenyérrel.

Présháznál

A vulkanikus hegyoldal
tüzes óborral köszönt -
áttetsző őszi éggel
muskotály zöld pohár.

Törköly aranyrögök
füstölnek, mint a tőzeg,
musicák zümmögő
kórusát hallgatom,
maligánfoka van a levegőnek.

Bent gerendára aggatott
szőlőfürtök csendülnek össze,
mindig az utolsó csöppet
sajtolja ki a prés,
ablak öblében gyertyafény
fullad a mustborba.

A falhoz csapott sötét
hull csillag-szilánkokra.

Ki otthontalan, hontalan

Fészket, földvárat itt
valahol meghúzódni
épít az állat is.

Hazátlanul még élhetsz,
ha összetart kisebbséged,
lehet honvágyad
csonka országban.

Betonelemként kötne véred,
szentelve házat - lenne várad.

Egy kis hazai

Ahogy megszületünk sorban,
iskolázunk porban, hóban.

Álmodunk mesevilágról,
s lám, egy mondóka kiszámol.

Faágon négy évszak hintáz,
csak játékos kedvünk mintás.

Pattogatott kukorica:
ugrál ördög lánya, fia.

Kút körül cselez a labda,
durván ránc csörren az ablak.

Bús, fakard-forgató honfi,
még fontosabb a baromfi.

Füttyre pulykaméreg prüszög:
„Inkább a leckével küszködj!”

„Anyaszomorító gyerek,
majd megtudod, ha nem leszek!”

Napfogyatkozás

Gondolkodó

Ne zavarod köreit!
Kozmikus fekete lyuk
dobban a szíve helyén.
Fénygörbület-glóriás
fejében táguló világ -

Bejut csillagközi résen,
mélyhűtötten, félébren
a fotocellás kapun át -

A cseppkőbarlang koponya
hallójárataiban requiem
mennydörög - Isten közelít.

Napfogyatkozás

Délben éjsötét
égbolt zárult fölénk -
örök világosság
helyén kriptafödél.

Tudós papok imádkoznak,
hogy félelmesen együtt álljanak
a Föld, a Hold, a Nap.

Haláltusa

Csalitban csapkod
meglőtt madár,
mérges gázban,
vízben rúgkapál
levegőért, kékül,
mint az akasztott,
buborék puffasztja már -

fulladás végül
minden halál.

János öcsém temetése

ítéletidő harsonázik:

„Dies irae, dies illa...”

a koporsó-hangszekrény fölnagyítja
jajkiáltásunkat e kórházzagú télben -

a gyülekezet holtta nyilvánít
cserbenhagyott áldozat.

Hóvihar-gyászlepel ránk szakad,

összeborul élő és halott,

fölsír a búcsúztató ének:

„Én esendő, árva lélek...”

Fölenged nagy szívedtől

a jég-röggé dermedt föld,

ha zokogását hallod -

anyánk a sirató asszony!

S fölszívódsz, mint a méreg,

a fagy tükrei torzítják

még dacosabb arcéled,

a fák deres koronái

lobogtatják bozontos hajad,

a holdkorong immár karnyújtásnyi,

ereszen jégcsapok szögciterái

ujjbeggyel tavaszt tapintanak.

Föltelefonálni egy futó indán -

itt csöndül fülemben

kalapács, üllő, kengyel

- testvérem, nem hallik szavad!

- segítenék is már,

de gyalul szembeszel,

csontig hatol szálla jég,

nem önkezed illesztette koporsón

hagyod, hogy a csontváz doboljon.

Meg nem szólaltatott hangszer szomorúsága,

nem Isten hagyott félbe, te árva.

Ki dalba fojtott vágyait ki nem éli,

boldogtalan szerelme: a szép

költemény, muzsika, kép,

agysejtjeit idegen bánat emésztí,

lelke röpköd az ég üvegfalának.

Ne hagyj, hogy zokogás vállon veregessen,
most te oldozz fel engem.
Lehelnék beléd életet,
mint mikor kiskorodban
darázscsípés ijesztett félholtra
(nem a halál fullánkja!)
hátadra ha gúnycédulát tűztek,
vagy szégyenkörbe üztek,
számíthattál gyors szabadulásra.

Nem tűzre való rossz fa
voltál, könny jó anyánk szemében.
Szörnyekkel küzdöttél ébren,
s mint aki szárnyakat növeszt,
forgattad könyököd
dúlt idegeid villamosszékekben,
most suhansz a végtelen alagútban
fény felé, hogy égben keressél fészket.

Anyám halálos ágyánál

A szem hal meg előbb
- tükör a száj előtt,
megsüketít e csönd.

Életem szülője,
halálom bölcsője,
kereszttem vivője.

*

Csak nyugovóra térni,
csöndesen elaludni,
már semmiről se tudni,
meghalni hangtalanul -
Hozzá irgalmas volt az Úr.

Nekropolisz

Az élővel határos
közeli falu, város,
évgyűrűsen növekedő
ország már a temető.

Régi képek hátlapjára

Lavórban meztelenkedő
csecsemő a fényképen
(baby-étel reklámmosoly)
aztán hintaló táltoson
kivont fakarddal fenekedik
a durcás kisgyerek -
rontana hétfejű sárkányra,
s ledönti tűszúrásos nátha.

Telihold léggömbje ellebeg,
utána sugarak Jákob-létrája,
ébresztenek tátika harsonák -
rózsa-királylányt véd a kardvirág.

S íme, első áldozós fényképem
- anyám kisimuló emléke.

Előző életében ő
tanítókisasszony, bölcselő,
fölszabadult kérője ezermester.
- írástudóvá így lehettem.

Mostoha sorsuk kitelt,
még néhány békeév,
s megint világégés emésztí meg,
romba dőlt az ország
- Kelet és Nyugat hídja.

Kizökkent ötvenes évek,
itt négy gyerek a 'béke frontján',
mosolyalbum - villanófényben,
ezüstben gyászol negatívja.

Láttelelet

Öregszem.
Ráncot vet a tükör
- a feneketlen kút,
ha nézem benne arcom -
Készül halotti maszkom.

Évek múltán

Mély homlokránc a horizont -
Összegyűjt fényt meg könnyet
a messze látók szemgödre.
Testközeli, ami távoli volt.

Szívünk: huzatban gyertyavilág,
de Isten tenyere vigyáz.

Órangyalként követ
árnyunk - sötétség hírnöke.
De várhat még az éj
- az öröklét övé.

Akár a mohazöld,
benövi házunkat a csönd.
Redői függönyén kinéz
szülők szomorú arca:
fénytöréstől véreres
szürke hályogos szemek,
motyogó, aszalt szilva ajkak -
romba dől a ház lakatlan.

Holdsütésben napoznak öregek -
panasszal aládúcolt az eresz.
Nagyothallónak muzsikál
lehangolt, régi zongoránk,
himbál torziós ingaként
a hintaszék,
ha csont törik, szilánkosan,
mint drága porcelán.

Jelen van a múlt
mindenütt, mint az Úr -
Szerszámokkal örökölt mozdulatsor,
mozsár-harangban tört hangok,
véráldozatot kér e föld:
acél-, vagy bukósisak koponya
kelyhéből kilocsant agyvelőt.

Suhanó álomból kihajolni veszélyes!
Túloldalra átvezet a félelem,
vár egy lefoglalt sírhely - évszámra
fölerősítve ragyog a márvány,
dália-kandeláberek égnek,
gyásznövény aszfodélosz
virraszt - királyné gyertyája.
Élősködő fehérfagyöngy
halált visszarettent.

Orpheusz elejtett furulyája
nyomában ibolya serked.

-&-